

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Začasno le enkrat ali dvakrat na teden.

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Velika Čolnarska ulica številka 19.

Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.

Naslov za telegrame: »Napreje«, Ljubljana.

Čekovni račun številka 14.398. (KDZ)

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din, začasno 10 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 15 Din.

Oglasi:

Prostor 1 x 55 mm 60 par, Mali oglasi: beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Glasillo Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Letnik VIII., številka 38.

Četrtna »Naprejeva« številka izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasillo Kmetko-delavske zveze.
Stane letno 72 Din
mesečno 6 Din

Občinske volitve v Mežici.

Veliki župan mariborski je pod številko 3857/1 dne 15. septembra 1927 pisal sledeče pismo:

Klubu krščanskih socialistov
(v roke g. Simonu Peruzziu)

v Mežici.

Na posamezne točke vloge, ki ste mi jo skupno z deputacijo Kmetko delavske zveze osebno izročili povodom mojega službenega potovanja skozi Mežico dne 7. septembra 1927, prejmite naslednje pojasnilo:

Volitve v občinska zastopstva mariborske oblasti, med njimi tudi v Mežici, se bodo vršile koncem oktobra, začetkom novembra tekočega leta. Predpriprave za te volitve so že v teku.

Tako gradbena politika v občini sploh, kakor tudi specialna skrb za nastanitev brezstanovanjcev, če so ubožni, spada v samostojno področje občine, to je v delokrog občinskega odbora, odnosno vladnega organa, ki začasno vodi posle občinskega odbora. Pri tej priliki pripominjam, da bivši občinski odbor mežiški ni bil razpuščen zato, ker je namerjal v proračunski predlog 1927 ponovno vstaviti postavko za zidavo stanovanjske hiše, ki mu je bila črtana že v proračunskem predlogu za leto 1926. Razlogi za razpust bivšega občinskega odbora so razvidni iz tu radnega razpustvenega odloka, ki ga je, kakor znano, ministrstvo instančnim potom potrdilo.

Odločevanje o tem, ali je bil odpust treh delavcev po rudniškem podjetju upravičen, odnosno ali se s tem odpustom kršil zakon o zaščiti delavcev, ne spada v mojo pristojnost. Pač pa sem v zadevi brezstanovanjca Martina Komarja posredoval v toliko, da ima imenovani z obitelji zdaj začasni stan. Kolek za rešitev v znesku 20 Din se vrača. Veliki župan: **Dr. Schaupach I. r.**

Konec oktobra je tu, priprave za volitve so pa še vedno v teku. Kršitev zakona je instančnim potom potrjena.

Okrožni odbor proti delavcem?

Vinko Möderndorfer, okrožni poslanec v Mežici, je poslal 12. oktobra 1927 sledečo vlogo:

P. n. Odbor mariborske okrožne skupščine
v Mariboru.

Okrajni zastop Slovenjgraški, ki je doslej vodil dela pri regulaciji Mislinje, je plačeval za navadno dnino od ure 4. za pletenje od ure Din 7 in akordno delo v kamnolomu Din 35. Omenjena dela pa je prevzel Okrožni odbor, ki je baje določil, da bo odslej znašala urnina dne Din 3, za pletenje pa Din 5. To znižanje plač delavcem pri vodnih napravah pričeti menda že z mesecem oktobrom. Ako so informacije, katere sem dobil glede tega znižanja plač, resnične, stavliam okrožnemu odboru nujen predlog, da ukrep glede znižanja plač takoj ukine, morebitne odtegljaje, ki bi bili v tem času že napravljeni, pa prizadetim povrne pri prihodnjem izplačilu. Predlog utemeljujem sledeče:

1.) Urnina od Din 3 in Din 7 niti zdaleka ne odgovarja faktični vrednosti dela. Vrhutega pa je delo, ki ga opravljajo ti delavci, naporno in škodljivo zdravju; običaj je v vseh kulturnih državah, da ima delavstvo pri vodnih napravah poleg običajne dneine še vodno doklado in da je od strani delodajalca oskrbljeno s primerno obleko, obuvalom itd. (gumi!)

2.) Znižanje urnine nikakor ni utemeljeno, ker vendar predpisuje zakon 8 urni delavnik. Z dnino na 8 ur Din 24 pa ne more v današnjem času nikdo izhajati, da bi bil sposoben vrhutega še za delo. Pri tem delu pa raztrgajo delavci še veliko več obleke kakor pa pri drugem opravku. Posebno trpi obuvalo radi gaženja v vodi in hoje na ostrem kamenju.

3.) Delavci doslej tudi niso imeli svoje kuhinje in so morali plačevati drago gostilniško hrano, za kisko juho n. pr. Din 5.

Govori se tudi, da bodo delavci, ki so sami domačini, nadomeščeni s Prekmurci, ako ne bodo hoteli delati za sedaj jim ponudeno dnino. Ne morem si misliti, da bi okrožni odbor tako upravljaval zamišljeno avtonomijo Slovenije, da bi bil prvi čin znižanje plač slovenskemu ljudstvu in grozil s konkurenco delavne sile iz Prekmurja, ki je radi neljudske politike še bolj izrabljano, da gara za vsako ceno.

Nadalje opozarjam, da omenjena skupina delavcev še doslej nima po zakonu o zaščiti delavcev izvoljenega zaupnika, kateri bi bil po zakonu pooblaščen, da zastopa delavske interese napram delodajalcu. Oblasna uprava bi pač morala skrbeti v prvi vrsti, da se vsaj

pri delih, kjer nastopa ona kot delodajalec, točno izpolnjuje zakon tudi kar se tiče zaščite delavstva.

Opozarjati moram tudi še na to, da si nameravajo delavci zgraditi barako za svojo kuhinjo. A tudi za te stroške naj bi prispeval vsak delavec Din 30. Tudi ta slučaj je nekaj izrednega, ker doslej je še vsak privaten podjetnik pustil na svoje stroške zgraditi take naprave, ker pač pridejo zopet v večji meri podjetniku v prid in stavbni material tudi kasneje, ko se naprava ne uporablja več, veliko lažje vnovči.

Predlagam radi tega, da okrožni odbor preišče vse navedeno in da prepreči znižanje plač in da olajša težak položaj teh delavcev, ki se rekrutirajo iz Slovencev mariborskega okrožja.

Dostavim v vednost: oblasnim poslancem: Ovčarju, Slovenjgradec, Guzeju in članu obl. odbora Kugovniku.

Strokovna konferenca v Zagorju.

V nedeljo se je vršila strokovna konferenca KDZ in pristašev Centralnega delavskega sindikalnega odbora v Belgradu. Predsednik KDZ v Trbovljah s, Rinaldo je otvoril konferenco, radi slabega zdravja odklonil predsedstvo ter predlagal s. Pencelja. S strani dekalistov je določen v predsedstvo s, Regancin. — Za zapisnikarja sta bila določena ss. Weinberger (dek.) in s. Klemenčič (KDZ). Zastopane so bile podružnice KDZ iz Trboveli, Hrastnika in Zagorja, dočim so podružnice Črna in Mežica pismeno sporočile svoje mnenje. S strani dekalistov so bili prisotni Dominik Bastič, Blažič, Regancin, Weinberger, Goršek in Hlebec.

Predsednik Pencelj predlaga za dnevni red:

Gospodarski položaj in strokovno združenje delavstva. Hlebecu pa ta dnevni red ni všeč in predlaga: **Obnova strokovnega gibanja.** Predsednik s. Pencelj konstatira, da na sestankih v Trbovljah ni bilo niti govora o kaki obnovi, o kaki ustanovitvi novih firm, temveč je bil samo govor o združenju KDZ in dekalistov. Rudarji si ne želijo novih organizacij, novih firm, temveč si želijo večje združitve, pojačenega delovanja. **Odlazek.** Rudarji so za skupno organizacijo — ne s socialpatrioti, temveč s KDZ. Gre za združenje, ne pa za novoustanovitev. Na trboveljskih sestankih so bili vsi za združenje s KDZ. **Hlebec** ponavlja svoj predlog. **Srebot.** Vse delavstvo si želi skupnosti na strokovnem polju. Bič je vedno hušji, zato se moramo združevati, da se bomo lahko branili.

Klemenčič. Leta 1925 se je začela znana demagogija s strokovnim združenjem. Takrat je imela Unija rudarjev v Trbovljah okoli 100 članov, in sicer samih pristašev JSDS in KDZ. — Od njih je Krušič odtrgal nekoliko, izstopil iz stranke in se pridružil SPJ. Navzlic temu, da je ogromna večina Unijskih članov bila v okvirju KDZ, se dekalisti niso združili s KDZ, temveč z zeleno mizo okrog Krušiča. Danes po dobrih dveh letih dekalisti priznavajo, da se takrat niso prav združevali, ker so poslušali svoje voditelje birokrate, a ne javnih pozivov našega tiska. Posledice takega napačnega združevanja danes čutijo vsi rudarji na hrbtih: pri volitvah v Delavsko zbornico so bili delavci osleparjeni od socialpatriotov. Ta zbornica je danes uradniška pisarna, mesto da bi bila zbirališče in torišče delavstva v boju za socialne pravice. Vsled takih napačnih združevanj za zeleno mizo je proletarijat doživel poraze pri vseh volitvah v zadnjih dveh letih. Samo tam, kjer so se delavci iskreno združili v skupnem delu, je opaziti zmage. Ni mogoče reči, da strokovnega gibanja ni bilo. Organizacije KDZ so se ves čas živahno gibale, se vztrajno borile na vseh poljih strokovnega gibanja, dasi so dekalisti podpirali socialpatriote v boju proti KDZ. Kakor pred dvema letoma niste hoteli priznati KDZ, tako danes Hlebec noče priznati KDZ. Provokatorsko trdi, da je to isto kakor JSDS. In vendar dobro ve, da je KDZ posebna organizacija, z odobrenimi posebnimi pravili na podlagi društv. zakona. Hlebec tudi trdi, da KDZ ni delala na strok. polju. Če ne bi bilo drugega dela kakor delo zastopnikov KDZ v Del. zbornici, je že to ogromno delo. Pa pogledimo na delo KDZ v Mežici, v Trbovljah, pri volitvah zaupnikov itd. Ne bi bili pristaši KDZ po vseh večjih rudnikih tudi izvoljeni za obratne zaupnike, ako ne bi KDZ delovala. Hlebec predlog za dnevni red gre za tem, da ne prizna dosedanjega dela KDZ na strokovnem polju, gre za tem, da hoče ustanoviti novo organizacijo, a ne zatem, da se postoječe organizacije združijo v svrhu pojačenega dela na strokovnem polju.

Sober. Pravi, da bi bila Zveza rudarjev razredno-bojevena, ako bi mase ubogale in šle v njo. Masa pa ni šla nofer, temveč kritizira od zunaj. (Očividno nima zaupanja v besede funkcionarjev zveze, katerim po

lastnem Šoberjevem priznanju ne sledijo dejanja. Opom. poročev.) On se mora žal odstraniti s konference, ker ima druge važne opravke. S Čobalom sva si bila v laseh. Kadar bo ena politična in ena strokovna organizacija, takrat bosta druga drugi hrbtenica. Toda vsaka strokovna organizacija je mrtva brez političnega pričanja. Čobalu sem rekel, da je on tisti, ki je pri občinski politiki pljunil na enotnost delavstva. Priznam, da zedinjenje ni popolno. Jaz sem absolutno proti ustanovitvi nove organizacije, ker to pomeni razkol, temveč je potrebno razpravljati o tem, kako bomo obstoječe združili, napravili boljše, močnejše.

Predsednik Pencelj ponovno ugotovi, da se na trboveljskih sestankih ni govorilo o kaki ustanovitvi novih organizacij, temveč da gre za združenje KDZ z neodvisnimi.

Goršek poudarja, da hočejo delavci v Hudi jami enotno strokovno organizacijo, rudarska organizacija v Črni pa zahteva ultimativno od nas, da vstopimo v soc. dem. stranko. Sicer je res vsako strokovno gibanje tudi politično, toda zaenkrat hočemo samo strokovno zedinjenje, politično ne.

Rinaldo pravi, da govori iz svojih dolgoletnih izkušenj, ko je pred mnogimi leti ustanovljal prve organizacije v Zagorju z rudarji. Glavna napaka današnjega časa med delavstvom je, da se je vgnezdil med nje preveč duh egoizma. Ta egoizem moram izkoreniniti, ter razširiti duh socializma. Nasprotujem ustanavljanju novih organizacij. Najde se prav lahko način, da se več organizacij, da se pet prstov stisne v eno pest, ki se bo složno branila. V sedanjem reakcionarnem času pa je ustanavljanje novih organizacij ne samo nepotrebno, temveč tudi neizvedljivo.

Weinberger. Vprašanje je, ali je KDZ zmožna, da vodi rud. strokovno gibanje? Ni zmožna. Ona ima tudi vse stroke v svojih vrstah in bi morda druge nasprotovale, ako bi hoteli rudarji kaj novega izvrsti. Kar se tiče davka, moramo stati na stališču, da delavci dajejo že s produkcijo ves davek kapitalistični družbi.

Debata o dnevnem redu se je raztegnila do pol 13, nakar je dal predsednik predlog s. Klemenčiča za dnevni red na glasovanje in je bil predlog sprejet.

Nadaljevanje poročila prihodnjič.

Lovro Klemenčič:

Strokovno gibanje in JSDS.

III.

Zakaj ne pride do strokovnega združenja?

Do združenja na strokovnem polju ne bo po mojem mišljenju prišlo tako dolgo, dokler ne bo članstvo v strokovnih organizacijah združenje ne samo želelo, temveč tudi aktivno delalo, aktivno zahtevalo združenje na kongresih in vseh ostalih forumih. Birokrati ne marajo združenje. Oni so zadovoljni, ako je organizacija mala, nesposobna za akcijo. Oni so zadovoljni, ako dobio od članstva prispevke v taki višini, da je zagotovljena njihova eksistenca. Socialistični birokrati pri OUZD, Delavski zbornici in Posredovalnicah za delo se sploh malo brigajo za strokovno gibanje; oni želijo samo take strokovne organizacije, ki bi bile poslušna orodja njihove birokratske politike v socialnih zavodih.

Delavstvo pa želi ne samo združenje na strokovnem polju, temveč želi tudi združenje na vseh poljih razrednega boja: na političnem, zadruženem, prosvetnem. Toda želja po združitvi, brez **aktivnega delovanja** v smeri združenja vseh zavednih proletarskih sil v boju proti kapitalu, je ravno tako nezadostna za uspeh v tem pogledu, kakor je golo navdušenje brez aktivnega sodelovanja premalo za uspeh socializma.

Delavstvo samo bi moralo ne samo želeto združenje, temveč se tudi boriti aktivno za to, da pride do združenja. Delavstvo mora predvsem biti na jasnem, na kakšnem temelju naj se združenje doseže. Mora dobiti enotno programatično platformo. Toda sam napisan program še tudi ne zadostuje. Delavstvo samo mora biti na jasnem tudi o organizatoričnih formah in organizatoričnih načelih, na katerih naj se zgradijo združene organizacije, ki bi koristile delavskemu razrednemu boju za socializem.

Dokler voditelji posameznih frakcij zavračajo načelo javnosti v strokovnih organizacijah, pa ne more priti do združenja njihovih organizacij z onimi, ki to načelo ne samo priznavajo, temveč tudi praktično izvajajo. V naših razmerah, ko so »delavski« voditelji tolikokrat zlorabili zaupanje članstva, poneverili denar in vodili svojo politiko, je načelo javnosti, javnih računov, javne politike toliko bolj potrebno naglašati, da se ne bi v bodoče ponavljale take zlorabe.

Če torej uvidimo, da do združenja ne bo tako hitro prišlo vsled velikih diferenc v mišljenju, vsled velike ne-

zavednosti funkcionarjev, pa ne smemo opustiti dela v tej smeri, temveč ravno nasprotno, tem agilnejše moramo voditi boj za združenje proletariata, čim večjo nezavednost opažamo pri funkcionarjih različnih organizacij.

Ako je nejasnost, kako priti do združenja pri voditeljih in zaupnikih ostalih frakcij, ni treba, da bi bila nejasnost tudi pri naših zaupnikih. Tu mora stranka na svojih forimih dati tako jasne direktive, da jih bo lahko razumel in tudi zagovarjal vsak njen član.

Zato bo potrebno diskutirati o tem vprašanju tisku in na zborovanjih pred kongresom stranke in strokovnih organizacij, ki sodelujejo s stranko — a na kongresih političnih in strokovnih organizacij predložiti pravočasno jasne, kratke in precizne predloge o vseh teh vprašanjih.

Odkar je Štrokova komisija postala samo služabnica SPJ, pogrešamo v Sloveniji medstrokovne centrale, ki bi se predvsem bavila s strokovnim gibanjem vseh strokovnih ter bi vsepovsod dajala iniciativo v boju za strokovno združenje proletariata.

Centrala politične stranke ne more nadomestovati take medstrokovne centrale. Politična centrala je ob času volitev, ki so tako pogoste, tako preobremenjena, da ne more istočasno zasledovati tudi vsa nešteta dnevna vprašanja strokovne politike. Zato bi bilo potrebno, da se one strokovne organizacije, ki se hočejo boriti za strokovno združenje vseh zavednih organizacij, ki stojijo na stališču internacionalne solidarnosti proletarskega razreda in se hočejo boriti za socializacijo produktivnih in prometnih sredstev, sestanejo na skupnem kongresu in se tesneje združijo v eni Medstrokovni zvezi ali federaciji za Slovenijo. Ta se bo borila po svoji moči za to, da zgoraj imenovane strokovne organizacije: socialistične, socialnodemokratske in neodvisne, stvorijo federacijo, zvezo za celo Jugoslavijo.

Ako nobena druga organizacija, razven Unije stavbinskih delavcev in kmečko-delavske zveze ter socialnodemokratske stranke, ne pristane za združenje v Medstrokovno zvezo, se bomo pač morali zaenkrat tudi s tem zadovoljiti. Tudi v takem okvirju bi bil to en korak naprej, ker bi omogočil tem organizacijam plodnejše in pravilnejše delovanje na strokovnem polju.

DEKALISTIČNIM VODITELJEM ZA KLOBUK!

(Dodatek k dopisu kraj. organizacije JSDS in KDZ v Štorah.)

Ker je uredniškim kovačem z zadržanim srcem okrog »Enotnosti« padel obljubljeni pogum v hlače, da si niso upali objaviti naš odgovor na njihovo okrožnico, nam pač ne bodo šteli v zlo, če jim napišemo še ono, kar smo jim prvič prizanesli! To namreč, da ne bi imeli pri kovanju tri ali še več želez v ognju. Norca se delate iz platforme DKRB, ki ste jo prepisali iz našega programa! O tej platformi pravite slepim, da jo tako visoko vihtite, onim pa, ki gledajo, pa se ne sramujete, da vidijo, kako jo v blato teptate! Po robu ste se postavili par njenim najprimitivnejšim točkam. Platforma pravi, da ste za progresivno obdavčenje kapitala in proti obdavčenju eksistenčnega minimuma. Dasi ta točka naše in vaše zahteve jasno pove, da mora ne le brezeksistenčni davek na ročno delo izginiti, temveč tudi vsi indirektni davki. Profitarstvo mora potom progresivnega davka pasti na minimum. Vi pa, ki ste zaslužnjevalci delavstva, s svojo zablodo odpuščate Trboveljskim profitarjem vse indirektno davke, kateri najbolj sušijo kri vsem delavnim slojem in njih rodbinam! Kdo torej ščiti profitarstvo? Če odpade davek pri vseh, ki nimajo poštenega življenjskega minimuma, kar je naša zahteva, pa itak odpade ves davek na ročno delo pri sedanjih plačah, ko najmanj 95 % delavstva ne zasluži toliko, kolikor je za dostojno življenje potrebno. In še onih 5 % bi po progresivni le malenkost prispevali, in se delavstvu ni bati, da si izpodkoplje najprimitivnejše dosedanje pravice polnopravnega državljanstva, katerega ogrožajo dekalistični voditelji s svojim javnim nastopom. S tem nastopom teptajo tudi nadaljno točko, ki je predvidena v platformi DKRB: Za pravico samoodločbe vseh narodov Jugoslavije. Vprašamo vas, kaj naj pomaga samoodločba narodov delavskemu razredu, če bi si delavski razred pustil izpodkopati pravice polnopravnega državljanstva s tem, da bi se uprl tudi nadeksistenčnemu progresivnemu obdavčenju? S tem bi kapitalistična državna kama-

rila lahko smatrala delavni razred ne za državljan, pač pa le za državno orodje, katerega lahko nudi podjetnikom v eksploatacijo! Pod tem pogojem, da ga »rentabilizirajo«! Delavstvo pa bi postalo podjetniška služinčad, nad katero bi bil le podjetnik absolutni gospodar, ker od te služinčadi državi plačuje.

Jesenice. Enoten nastop vsega marksističnega delavstva za občinske volitve na Jesenicah 11. decembra so socialpatrioti razbili. Na konferenci v nedeljo 16. t. m. se je med JSDS in KDZ, dekalisti in SPJ dosegel sporazum na imenu. SPJ je tudi zahtevala, da komunalni program izdelajo šele izvoljeni občinski odborniki, češ, da skupna konferenca tega ne more napraviti. (Čudni pojmi o demokraciji!) Končno je SPJ zahtevala tudi svojega nasilca, čeprav ve, da nima v jeseniški občini večine delavstva za seboj. S Zugwitzem SPJ na Jesenicah stoji in pada, in ker je Zugwitz tudi sam odklonil kandidacijo, so delegati SPJ izjavili, da bodo volitve bojkotirali, rajši kakor da bi šli v boj za proletarske koristi z zastopniki »Delavsko kmetijskega bloka«. Navzoči delavci so se nad početjem SPJ zgražali in odbravali stališče JSDS in KDZ ter dekalistov, ki so našli skupno pot.

Trbovlje. Članski sestanek JSDS in KDZ se bo vršil v soboto 22. t. m. ob 16. uri v prostorih g. Ane Forte. Dnevni red: Poročilo o Zagorski konferenci in razno, zlasti bomo razpravljali o položaju v JSDS in KDZ. Točna udeležba vseh članov dolžnost! Odbor.

Trbovlje. Pri nas so orožniki po naročilu mariborske policije zahtevali neki podpis od vseh tukajšnjih vlagateljev naše kandidatne liste z nosilcem s. Möderndorferjem. V to zadevo bomo še bližje pogledali, kajti po zakonu nima orožništvo in policija z našimi vlagatelji kandidatne liste nič opraviti.

Razglas. Podpisani odbor »Prosvetnega pododseka Delavske zbornice v Trbovljah«, v katerem so zastopniki vseh kulturnih inštitucij onih strokovnih organizacij, ki so registrirane v Delavski zbornici za Slovenijo v Ljubljani, razglašajo vsem delavcem in nameščencem, da ustanovi računski tečaj, s katerim poučevanjem se prične v soboto dne 5. novembra 1927, tečaj pa se bo zaključil koncem meseca junija 1928. Vodstvo računskega tečaja prevzame gosp. ravnatelj Vodušek, poučevala pa bodeta gospoda ravnatelj Vodušek in ravnatelj meščanske šole Zavrl. Tečaj se bo delil v dva oddelka po dve skupini, poučevanje pa se bo vršilo v obeh

oddelkih, ki bosta sicer ločena, redno vsako soboto od 17. do 19. ure, t. j. od 5. do 7. ure zvečer. Za dobavo brezplačnih učnih lokalov, kurjave in razsvetljave se je obrnil podpisani odbor s prošnjo na merodajne faktorje in se upa, da bo šolska oblast prošnjo ugodno rešila. Priglase za računski tečaj sprejemajo odborniki in sicer: Ivan Breznik, Pavel Dornik, Tine Korimšek, Filip Križnik, Franc Pencelj in Terezija Špilerjeva; poleg omenjenih funkcionarjev se sprejemajo priglasili vsak dan tudi v Delavskem in Društvenem domu ter v javni čitalnici pri Forteju. Rok za prigrasitev poteče dne 28. oktobra 1927. Delavci in nameščenci! Odzovite se razglasu in posežite nepotrebni računski tečaj v čim večjem številu. Poučevanje se bo vršilo vseh sedem mesecev popolnoma brezplačno! Prosvetni odsek Delavske zbornice v Trbovljah.

Črna. Prodajalni Konsumnega društva sta doslej vedno izkazovali visok promet. Odkar pa se je odrekla dividenda debitorjem in posebno še onim, ki niso doslej še mogli vplačati celega deleža, čeprav so vse potrebščine točno plačevali, se je seveda upravičeno pojavilo nezadovoljstvo, in ko so se še pri zadnjih volitvah poslužili socialpatrioti, ki imajo konsum v rokah, tako umazanih bojnih metod in ker je črnsko delavstvo »kremenitega« značaja, se je brez vsake hujskarije že dobršen del članov zatekel rajši k privatnim trgovcem, češ, le naj Konsum vzdržuje onih 71 navidezno rdečih, v resnici pa pristnih kapitalističnih sorodnikov.

Star član. Vabilo na občni zbor »Stavbene in gostilniške zadruge Delavski dom« r. z. z. o. z. na Glincah, ki se bo vršil dne 5. novembra ob 19. (ob 7. zvečer) v Zadrudnem domu na Glincah. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2.) Poročilo predsedstva. 3.) Poročilo nadzorstva. 4.) Volitev načelstva in nadzorstva. 5.) Predlogi in nasveti za nadaljnje delovanje in eventualno likvidacijo. Glasom § 15 se bo v slučaju, da ne bi bilo potrebno število navzočih, vršil drugi občni zbor, kateri bo sklepčen ne glede na število udeležencev. — Odbor.

Skrbna gospodinja ne kupi zmlete kave, ker hoče vedeti, kaj kupi. Najbolje skrbi za družino, če ji kuha rženo kavo. Zato kupi Žiko v rdečih zavitkih.

Pregleda organizacij ne moremo objaviti zaradi zmanjšane oblike. Poskrbite, da bodo vsi naročniki storili svojo dolžnost, pa bo takoj boljše. Tudi dopisov je mnogo izostalo, kar smo pa objavili, smo morali vse krajšati. Obračunale so za julij vse organizacije, razen Prevaljske, skupaj 680 rednih članov in 89 zamudnikov. Centrala je prejela skupaj 1578.10 Din.

Zahvaljujem se vsem darovalcem v svinčenem rudniku v Mežici, ki so v času moje brezposelnosti zbrali vsoto 380 Din. Leopold Sterban, delavski zaupnik.

TISKOVNI SKLAD.

Zadnji izkaz 1. oktobra 1927 Din 15.392.15 Din. — Prebitek pri inseratu »Vojka« 5; M. D. 5; Dr. Fedor Mikič pričnina 140; Vrhnika 48.20; Al. Gnezda, Ljubljana 5; Peter Poseta, Vrhnika 10; Jakob Dolničar, Brezovica 5; J. Pavlič, Hrastnik 10; Al. Leskošek, Celje 30; Anton Oprauš, Pragersko 42; Rudolf Spendel, Velenje 12; Martin Urban, Črna 10; Filip Srotič, Črna 2; Aleš Lagoja, Jesenice 23; Florjan Stanovnik, Jesenice 11.50; Ivan Bizjak, Celje 29; Neimehovan, Škale 30. — Skupaj Din 15.809.85.

21. oktobra — 2400 izvodov.

Sprejmemo

vajenko za čevljarstvo, prešivalko (šeparico). Vstop takoj. Prednost imajo hčerke ali sestre organiziranih sodrugov. Eventualno se sprejme tudi izučena prešivalka. — Lastnoročno pisane ponudbe z očetovim ali varuhovim pristankom na **Delavsko čevljarstvo, Splošne prod. zadruge „Naprej“ v Celju.**

Delavci pozor! Po dolgoletnih izkušnjah se je iznašlo sredstvo „Jol“, za odstranitev **kurjih oces in trde kože** na nogah brez bolečin in operacij. Naroča se: **Laboratoriju Celje, Razlagova ulica šte. 11.** Cena „Jolu“ 1 zavojček Din 8, ki zadostuje za odstranitev neprijetnega zla.

Pletilni stroji najnovejšega patenta »Ideal«, nemškega izdelka, so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in pojasnila daje: **Franc Kos Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.**

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le GRITZNER in ADLER za dom, obrt in industrijo v vseh opre mah. Istotam pletilni stroj DUBIED.

Pouk v vezenju brezplačen. — Večletna garancija. Delavnica za popravila. Nizke cene, tudi na obroke. **JOSIP PETELINC, Ljubljana** blizu Prešernovega spomenika.

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta ne mara odjemalcev iz delavskih vrst.

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce

edino le pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana,

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene! Na veliko in malo.

Za šoloobvezne otroke in dečke kupite vsa potrebna

oblačila

najceneje v konfekcijski trgovini nasproti Dramskega gledališča.

Izredno ugodna prilika za najcenejši nakup.

Tvornica dežnikov in solnčnikov

L. MIKUŠ, Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ustanovljeno leta 1839.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni. — Velika pratika je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoševan in je še danes najbolj obrajtan. — Letošnja izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. — Velika pratika je najboljši in najcenejši družinski koledar. Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov tiskarna in litografski zavod **Ljubljana, Breg šte. 12.**